

Acatistul Schimbării la față scris de schiarhiereul Nil Dorobanțu (1920-1977)

(s.v. 6 august / s.n. 19 august)

Schimbarea la față a Domnului, Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos
(s.v. 6 august / s.n. 19 august):

https://www.academia.edu/43903935/Schimbarea_la_Fa%C5%A3%C4%83_a_Domnului_Dumnezeului_%C5%9Fi_M%C3%A2ntuitorului_nost ru_Iisus_Hristos_6_august

<https://archive.org/details/schimbarea-la-fata>

Materiale despre Schimbarea la față a Domnului:

<https://independent.academia.edu/emystea/Schimbarea-la-Fa%C5%A3%C4%83-a-Domnului>

<https://archive.org/details/@steaemy?query=Schimbarea+la+fa%C5%A3%C4%83+a+Domnului>

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=fa%C5%A3%C4%83+a+Domnului

&&&

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, Slavă Ție !

Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul Adevărului, care pretutindenea ești, și toate le implinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășluiești întru noi, și ne curățește pe noi de toată întinăciunea, și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi;

Doamne, curățește păcatele noastre;

Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;

Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Doamne, miluiește !

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie împărăția Ta, facă-se voia Ta precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Miluieste-ne pe noi, Doamne, miluieste-ne pe noi, ca nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ție, ca unui Stăpân, noi, păcătoșii robii Tăi, miluieste-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Doamne, miluieste-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută și acum ca un Milostiv și ne izbăvește pe noi de vrăjmașii noștri, că Tu ești Dumnezeuul nostru și noi suntem poporul Tău, toți lucrul mâinilor Tale și numele Tău chemăm.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu ești mântuirea neamului creștinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoțiitorul, Făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute.

Și întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. S-a pogorât din ceruri Și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara Și S-a făcut om.

Și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Și a pătimit și S-a îngropat. Și a înviat a treia zi după Scripturi.

Și S-a suit la ceruri și Șade de-a dreapta Tatălui. Și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, A cărui Împărăție nu va avea sfârșit.

Și întru Duhul Sfânt, Domnul de viață Făcătorul, care din Tatăl purcede, Cea ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească și apostolească Biserică,

Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,

Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin !

Acatistul Schimbării la fata a Domnului - Arhidiacon Vlad Roșu:

<https://www.youtube.com/watch?v=gyZURYI2MTU&t=307s>

Acatistul Schimbării la față a Domnului nostru Iisus Hristos compus de Sfantul ierarh Nil Dorobantu:

<https://www.youtube.com/watch?v=RUD3CXEmMOg>

&&&

Condacul 1

Apărătorul cel mai mare și Doamne, care în muntele Taborului Te-ai schimbat la față, pe fața celor mai aleși izbăvește-ne din întunericul cel mai din afară, ca să ne luminăm și noi zidirea Ta. Ci ca Cela ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne pe noi dintru toate durerile, ca să-Ți cântăm Ție: *Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!*

Icosul 1

Făcătorul cerurilor și al universului fă-mă și pe mine om nou în pământ nou, cer nou cu inimă și suflet nou, ca să-Ți proslăvesc cu vrednicie Sfântă Schimbarea la față, strigând unele ca acestea:

Iisuse, care ne schimbi din robi în fii, schimbă-mă;

Iisuse, care după șase zile ai luat pe Sfinții Petru, Iacov și Ioan, ia-mă;

Iisuse, care Te-ai suit în muntele înalt al Taborului numai cu trei ucenici;

Iisuse, înalță-ne și pe noi cei slabi, păcătoși și mici;

Iisuse, care Te-ai schimbat la față înaintea apostolilor;

Iisuse, luminează-mă și pe mine, că mă topesc de-al Tău dor;

Iisuse, Ți-a strălucit ca soarele fața;

Iisuse, transformă-mi și mie netrebnicului viața;

Iisuse, hainele Ți s-au făcut albe ca o lumină;

Iisuse, căruia Ți s-au închinat Sfinții Ilie și Moise în vorbire divină;

Iisuse, cel înconjurat de Sfânta Biserică triumfătoare și luptătoare;

Iisuse, înviază-mi sufletul rănit care moare;

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 2

Văzând lumina schimbării și Sfânta biserică triumfătoare grăim și noi împreună cu Sfântul apostol Petru: Doamne, bine este să fim noi aici, ca să-ți cântăm pururea pretutindeni: *Aliluia!*

Icosul 2

Înțelegerea neînțeleasă căutând Petru să o înțeleagă spunea: de voiești să facem aici trei colibe, ție una, lui Moise una și una lui Ilie ca să-ți strigăm:

Iisuse, cel ce nu locuiești în lăcaș de mâini omenești;
Iisuse, cel umbrit de nor luminos vino să ne împărtășești;
Iisuse, căruia ți-a grăit glasul Tatălui din cer;
Iisuse, ai milă de creștinii ortodocși, de monahi și de preoți;
Iisuse, cel de Tatăl mărturisit;
Iisuse, care ai auzit: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe care am binevoit;
Iisuse, de Tine trebuie să ascultăm;
Iisuse, auzind Logosul cu fețele la pământ cădem;
Iisuse, apropie-te atinge-te și de noi;
Iisuse, poruncește-ne sculați-vă, nu vă temeți în nevoi;
Iisuse, când ridicăm ochii înlăcrimați, nu te vedem decât pe tine;
Iisuse, ești prea singur, nu ne părăsi că n-avem pe nimeni;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 3

Iisuse ne poruncești să nu spunem nimănui vedeniile până la Înviere, dar te-ai și schimbat la față, ai Înviat și te-ai Înălțat la cer, deci predicând Teofania cântăm:
Aliluia!

Icosul 3

Iisuse ai profețit că Sfântul Ilie are să vie întâi și are să pregătească toate, deci îți strigăm:
Iisuse, care ai speriat și pe cărturari de venirea Sfântului Ilie;
Iisuse, dă-mi din tot harul și mie;
Iisuse, care ai spus că Sfântul Ilie a venit, dar nu l-au cunoscut;
Iisuse, mult ți-am greșit și trebuie să te iubesc mult;
Iisuse, ai descoperit că au făcut cu Sfântul Ilie ce au vrut;
Iisuse, care ai suferit și mii de răni te-au durut;
Iisuse, de pe Sfânta Cruce ai strigat: Eli, crezând că vine Ilie;
Iisuse, trimite-l ca să ne dezlege, să ne dea Sfânta Euharistie;
Iisuse, te primesc cu Ilie, ca sarepteanca;
Iisuse, împărtășește-mă măcar din firmituri ca pe cananeanca;
Iisuse, care ești cu tot cerul în mijlocul nostru în Sfânta Biserică;
Iisuse, dă-ne libertate de predică fără piedică;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 4

Vifor de gânduri avea Petru și nu știa ce să zică, pentru că erau toți înspăimântați, de aceea strigăm: *Aliluia!*

Icosul 4

Auzit-a toată Omenirea de 2000 de ani de teofania Sfintei Schimbări la față, se înfioară alergând și se închină Ție strigând:

Iisuse, mare ești Doamne și lăudat foarte în cetatea Dumnezeului nostru, muntele Tabor;

Iisuse, slăvindu-te pe Tine și cinstim prea slăvită Schimbarea la față a trupului Tău mântuitor;

Iisuse, al meu Dumnezeu Te-ai schimbat la față arătând slava Ta;

Iisuse, munți se vor bucura de fața Ta întru slava Ta, când Te vei arăta;

Iisuse, cine se va sui în muntele Domnului și cine va sta în muntele cel sfânt al lui;

Iisuse, care luminezi minunat din munții cei veșnici, nu mă uita;

Iisuse, Taborul și Ermonul întru numele Tău se vor bucura;

Iisuse, să fie lumina Ta peste noi de acum până în veac;

Iisuse, îmbracă-mă în lumină, ca de întuneric să mă dezbrac;

Iisuse, mai înainte închipuind învierea Ta la față Te-ai schimbat;

Iisuse, până în sfârșit în teofanii Te-ai revelat;

Iisuse, șterge-mi orice păcat și primește-mă la cuminecat;

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 5

Precum ai luat pe ucenicii tăi, primește-mă și pe mine în lumina neapropiată, ca să-Ți cânt veșnic: *Aliluia!*

Icosul 5

Văzând Sfântă Schimbarea la față să ne acoperim de lumină lină a Sfintei slave cântând:

Iisuse, cădem în metanii, nu putem să Te vedem pe Tine cel nevăzut;

Iisuse, îngerii Îți slujesc cu frică și cu cutremur, dar noi te-am bătut;

Iisuse, cerurile s-au înspăimântat, pământul s-a cutremurat văzând pe Dumnezeul întrupat pe Domnul slavei la față schimbat;

Iisuse, îndeosebi celor aleși până la sfârșit Te-ai revelat;

Iisuse, ești cu noi până la sfârșitul veacului și orfani nu ne-ai lăsat;

Iisuse, cu Moise și Ilie în teofanie și preoție ai grăit;

Iisuse, în nor luminos adumbrat te-ai arătat, eternul infinit;

Iisuse, pe Tatăl l-am auzit, ești singurul demn de iubit;

Iisuse, Te-ai ascuns și întru Tine și întru dor am binevoit;

Iisuse, ai arătat ucenicilor slava Ta pe cât li se putea;
Iisuse, strălucească și nouă Lumina pururea fiitoare, Euharistia și Teofania;
Iisuse, dătătorule de lumină primește pe Maica Domnului cea de har plină;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 6

Vestirea legii și a profeților prin Schimbarea la față, ne face să strigăm cu Moise și Ilie: *Aliluia!*

Icosul 6

Răsărit-a lumina Ta cea pururea fiitoare, sărbătoare prin vedenie, revelație, teofanie ca să-Ți cântăm:
Iisuse, cel care ești pururea întru Sfânta Biserică triumfătoare, în ajutorul celei luptătoare nu ne părăsi în strâmtorare;
Iisuse, cel care ți-ai ascuns mărirea ascunde-ne în prigoană;
Iisuse, toate sărbătorile sunt prin revelații, în care ni Te dai hrană;
Iisuse, ai poruncit să fim și noi lumină și a Ta icoană;
Iisuse, izbăvește-ne de întunericul cel mai dinafară;
Iisuse, fă să biruiască sfânta cruce iară în orice țară;
Iisuse, ai primit decalogul, că ești Dumnezeu din PreaSfânta Treime;
Iisuse, adună-ne din nou în altare și împărăție;
Iisuse, numai pe Tine te alegem din zeci de miliarde, Mire;
Iisuse, Moise a dat lege pe care nimeni nu o ține;
Iisuse, toarnă din har, adevăr și lumină peste mine;
Iisuse, întărește-ne și izbăvește-ne din amara primejdie;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 7

Vrând să descoperi dumnezeirea în mulți, în taină ai revelat numai cât putem primi fără a muri, ca să Te putem proslăvi cântând cu îngerii: *Aliluia!*

Icosul 7

Ți-ai arătat slava, divinitatea, veșnicia în carne, pentru ca noi să ne îndumnezeim și să strigăm:
Iisuse, care ai spus că de ar fi crezut în Moise, ți-ar fi crezut Ție;
Iisuse, Moise înțelesul alb, te-ai înălțat ca șarpele în pustie;
Iisuse, tot cel ce crede în Tine nu piere, ci are viața veșnică;
Iisuse, până și pe vârful munților ai instituit Sfânta Biserică;

Iisuse, te arăți pe geamuri, în inimi, pe nori;
Iisuse, primește-ne în casa Tatălui ceresc, pe noi cei călători;
Iisuse, care vorbeai cu Moise și Sfântul Ilie de Răstignire, Înviere, Înălțare, și în Ierusalim a ta ieșire;
Iisuse, nu ne lăsa pe noi, ale tale oi în aspră părăsire;
Iisuse, care ești Lumina lumii luminează-ne;
Iisuse, Îți urmăm să nu umblăm în întuneric, ci să avem lumina vieții;
Iisuse, Te urmăm cu toată flacăra, iubirea tinereții și a bătrâneții;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 8

Văzând lumina care luminează în întuneric și că întunericul nu o poate cuprinde cântăm: *Aliluia!*

Icosul 8

Cu totul era întru cei de jos pe Tabor și de Tatăl, de Sfântul Duh și chiar de Ilie nu era despărțit, Dumnezeuul infinit căruia îi cântăm:
Iisuse, lumina ascunsă sub obroc;
Iisuse, azi nu mai ai nicăieri între creaturi loc;
Iisuse, luminează în sfeșnic pe altare profanate;
Iisuse, care ai spus că lumina din atei e întuneric și sufletele sunt toate apte de apostate;
Iisuse, care ne-ai spus să fim lumină înaintea oamenilor;
Iisuse, venim cu toții sub jugul tău bun, dulce și ușor;
Iisuse, lumină în lume, dar oamenii au iubit întunericul că faptele lor sunt rele;
Iisuse, ai dat la îndemână cele șapte Sfinte taine și toate mijloacele să le spele;
Iisuse, toți te urăsc în zadar și nu vin la lumina ta, ca să nu se vădească faptele;
Iisuse, și-a arătat ca semn roșu balaurul toate capetele;
Iisuse, lumina pe Taborul final, ai răsărit celor ce șed în locul și în umbra morții;
Iisuse, au intrat la locurile sfinte urâciunea pustiirii și toții;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 9

Toată suflarea și creatura te va vedea și se va boci, dar noi apucând înainte la țintă cântăm: *Aliluia!*

Icosul 9

Pe ritorii atei îi rușinează lumina taborică pentru că zac în obscurantism, în superstițiile și în întunericul iadului comun, iar noi Îți strigăm:
Iisuse, venim la lumina Ta cântând, că totul lucrăm cu tine;
Iisuse, izbăvește-ne din surghiuni și exiluri străine;
Iisuse, intrăm să vedem Lumina veșniciei;
Iisuse, dă-ne harul teofaniei;
Iisuse, ne-am încălzit și ne-am veselit la lumina aleșilor Tăi, un timp limitat;
Iisuse, revelează-te Tu lumină lină, al slavei Împărat cel așteptat;
Iisuse, până când avem lumină credem în lumina Ta, ca fii luminii să fim;
Iisuse, vrem zilnic să Te vedem și să ne împărtășim, că fără Tine nu mai putem să trăim;
Iisuse, luminătorul trupului este ochiul, dar noi pe Tine te voim;
Iisuse, soarele și luna își pierd lumina, dar Tu ne luminezi;
Iisuse, între lupii răpitori și între fiare să nu ne pierzi;
Iisuse, cer nou și pământ nou și totul proniezi;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 10

Vrând să deslușești întru toate de la Întrupare și până la Înălțare, te-ai Schimbat la față, ca să-ți cântăm: *Aliluia!*

Icosul 10

Împărate mai presus decât soarele te-ai descoperit lumină, ca să strigăm unele ca acestea:
Iisuse, mai presus de steaua de la răsărit de la ieslea Betlemului;
Iisuse, care ai îmbibat cu Euharistia și crucea lemnului;
Iisuse, stelele vor cădea și puterile cerului se vor clătina, dar Tu același rămâi în veșnicii;
Iisuse, învrednicește-ne de taina Sfintei Euharistii;
Iisuse, ne-ai învățat să ne spălăm fata și să ne ungem capul când postim, iar pe Ti-ne te-au scuipat și totuși la față Te-ai schimbat ;
Iisuse, pe față te-au lovit și te-au pălmuit, după ce schimbat la față te-ai descoperit adevărat;
Iisuse, care cu fața la pământ ai căzut, rugându-te la față Te-ai schimbat la înălțime;
Iisuse, care la fața oamenilor nu cauți, Ți-ai arătat față pe munte și pentru mine;
Iisuse, toți suntem fățarnici, dar Tu în taină Ți-ai arătat adevărata față;
Iisuse, fața cerului și a pământului o știm, dar acest chip nu-l cercăm și pe Tine nu Te mai voim în viață;

Iisuse, toți Te ispitesc și Te prigonesc din icoane, dacă Te-ai mai schimba la față și acum;

Iisuse, când vei veni credință va mai fi sau numai praf și fum;

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 11

Cântare de biruință cântăm noi, purtători de lumină, prin întunericul etern strigând:
Aliluia!

Icosul 11

Luminătorul nostru ești Iisuse, ca să lucrăm lumina Ta și în noaptea păcatului cântând:

Iisuse, ai răsturnat mesele schimbătorilor de bani din altare și pangare, Te-ai schimbat la față viu;

Iisuse, vorbești și cu cerul și cu pământul până târziu;

Iisuse, strâmtorare cum n-a mai fost și nu va mai fi;

Iisuse, am ajuns să chemăm morții din morminte afară, să intrăm noi cei vii;

Iisuse, foc ai venit să arunci pe pământ și ne-ai luminat;

Iisuse, Petru tocmai lângă focuri s-a lepădat;

Iisuse, fiecare cu foc se va săra și tot sacrificiul cu sare, dar tu te-ai jertfit la Sfânta Schimbare, la Răstignire, Înviere și Înălțare;

Iisuse, în foc se duc lunaticii, dar tu ne dai lumina sfintei schimbări;

Iisuse, în foc arunci tot omul care nu dă roadă bună;

Iisuse, despre focul dumnezeirii, cine poate să spună;

Iisuse, venit-a vremea vremii de pe urmă;

Iisuse, izbăvește din focul ghenii mica ta turmă;

Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 12

Dăruiește lumina necreată a Sfintei Învieri, a Sfintei Înălțări și Teofanii ca să-ți cânt: *Aliluia!*

Icosul 12

Slăvind sfânta Ta schimbare la față, Te rugăm să ne scoți din focul veșnic ca să strigăm;

Iisuse, care cu foc nestins arzi plevele hulitoare, Te-ai arătat lumină pururea fii-toare;

Iisuse, care Ți-ai arătat rănilor, acum Îți descopri lumina mântuitoare;

Iisuse, care pe stâlp și pe Sfânta cruce gol ai fost și chinuit, de pe Tabor ne-ai încalzit;
Iisuse, care ești Calea, Adevărul și Viața ne-ai condus pe calea Taborului luminat;
Iisuse, ne chemi pe calvar, pe Golgota și apoi pe Eleon cel ce ești adevăratul Domn;
Iisuse, în carne și oase te-ai schimbat dus pe Tabor sub nor;
Iisuse, miluiește și acoperă creștinescul popor;
Iisuse, luminează-ne în valea plângerii;
Iisuse, plâng de mila creștinătății sfinții și îngerii;
Iisuse, care viața o pui pe tron, ai revelat știința luminii;
Iisuse, nu ne părăsi pe noi străinii;
Iisuse, ai milă de noi, că ne înconjoară porcii și câinii;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 13 (de 3 ori)

O, Iisuse care Te-ai schimbat la față pentru noi, schimbă-ne și pe noi spre bine spre lumina Împărăției cerurilor, primește-ne ruga, izbăvește-ne din întunericul hulitorilor și al iadului, pe toți care strigăm Ție: *Aliluia!*

Icosul 1

Făcătorul cerurilor și al universului fă-mă și pe mine om nou în pământ nou, cer nou cu inimă și suflet nou, ca să-Ți proslăvesc cu vrednicie Sfântă Schimbarea la față, strigând unele ca acestea:

Iisuse, care ne schimbi din robi în fii, schimbă-mă;
Iisuse, care după șase zile ai luat pe Sfinții Petru, Iacov și Ioan, ia-mă;
Iisuse, care Te-ai suit în muntele înalt al Taborului numai cu trei ucenici;
Iisuse, înalță-ne și pe noi cei slabi, păcătoși și mici;
Iisuse, care Te-ai schimbat la față înaintea apostolilor;
Iisuse, luminează-mă și pe mine, că mă topesc de-al Tău dor;
Iisuse, Ți-a strălucit ca soarele fața;
Iisuse, transformă-mi și mie netrebnicului viața;
Iisuse, hainele Ți s-au făcut albe ca o lumină;
Iisuse, căruia Ți s-au închinat Sfinții Ilie și Moise în vorbire divină;
Iisuse, cel înconjurat de Sfânta Biserică triumfătoare și luptătoare;
Iisuse, înviază-mi sufletul rănit care moare;
Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!

Condacul 1

Apărătorul cel mai mare și Doamne, care în muntele Taborului Te-ai schimbat la față, pe fața celor mai aleși izbăvește-ne din întunericul cel mai din afară, ca să ne luminăm și noi zidirea Ta. Ci ca Cea ce ai stăpânire nebiruită, slobozește-ne pe noi dintru toate durerile, ca să-Ți cântăm Ție: *Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, cel ce Te-ai schimbat la față, schimbă și sufletele noastre!*

(extras Din cartea Sfântului Nil Dorobantu - Acatistier de la pagina 39)

Proloage - Schimbarea la față a Domnului

PROLOAGELE

ÎN FIECARE ZI ÎMPREUNĂ CU SFINȚII

Luna august în 6 zile: Schimbarea la față a Domnului

Domnul nostru Iisus Hristos, în anul al treizeci și treilea, de la nașterea Sa, și în al treilea an, și cel de pe urmă, al propovăduirii Sale, apropiindu-se de patima cea de bună voie, pentru mântuirea noastră, S-a dus în latura Cezareii lui Filip, și, după cuvintele pe care le-a zis Petru, acolo: *"Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui Viu" (Matei 16,16)*, a început a spune ucenicilor Săi că se cade să meargă la Ierusalim, să pătimească mult de la farisei, de la arhierei și de la cărturari și să fie omorât. Din această pricină, ucenicii Săi s-au instristat, dar, mai ales, Petru, care-L oprea pe El, zicându-i: "Fie-Ți milă de Tine, să nu Ți se întâmple această" (Matei 16,22). Atunci, ridicând mâhnirea lor, a făgăduit unora dintre ei, că, după puține zile, are să le arate lor Slava Sa zicând: *"Sunt unii din cei care stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în Împărăția Sa" (Matei 16, 28)*.

Deci, trecând ca la opt zile de la ziua în care a grăit aceste cuvinte, Domnul a plecat în latura Cezareii lui Filip, în hotarele Galileii, la muntele Taborului, mergând după El ucenicii Săi și mult popor. Dar, de vreme ce era obiceiul Domnului Hristos ca rugăciunile cele către Dumnezeu-Tatăl să le facă singur, despărțit de ucenicii Săi, de aceea a lăsat sub munte poporul și pe ucenicii Săi și a luat numai pe trei din ei: pe Petru, pe Iacov, și pe Ioan. Și S-a suit cu ei pe munte, ca să se roage.

Acolo, depărtându-Se puțin de cei trei ucenici, S-a urcat la un loc înalt și se ruga, iar cei trei ucenici, osteniți, pe de o parte, de suirea muntelui înalt, iar, pe de alta, de lungimea rugăciunii, se luptau cu somnul, precum zice evanghelistul Luca: *"Iar Petru și cei ce erau cu el erau îngreuiți de somn" (Luca 9,32)*. Dar, când s-au deșteptat bine, Hristos S-a schimbat la Față, strălucind cu Slava dumnezeirii Sale. Și au stat înaintea Lui, prin porunca Lui, doi prooroci, Moise, dintre morți, și Ilie din Rai, și grăia cu ei, despre patima Lui și despre ceea ce avea să se săvârșească la Ierusalim.

Din această pricină, apostolii, deșteptându-se, au văzut Slava Lui cea negrăită, Fața cea luminoasă ca soarele, hainele Lui albe ca zăpada și doi bărbați stând și grăind cu El, întru Slava aceea, și s-au înspăimântat. Și au cunoscut, Duhul Sfânt descoperindu-le lor, că bărbații aceia erau Moise și Ilie și au înțeles vorba Lor despre patima lui Hristos, cea de bunăvoie. Deci, apostolii stăteau cutre-murați, ascultând cele ce se grăiau și îndulcindu-se cu vederea Slavei cele dumnezeiești, pe cât putea să îngăduie vederea ochilor trupești, căci atât cât putea suferi firea omenească, le-a arătat lor Domnul. Este cu neputință omului muritor să vadă Dumnezeirea cea fără de moarte și nevăzută, precum de demult i-a răspuns Dumnezeu lui Moise, care se ruga ca să-i arate Slava Feței Sale celei dumnezeiești, la vederea ochilor, zicând: *"Nu poate vedea omul Fața Mea și să trăiască" (Ieșire 33,20).*

Deci, sfârșindu-se vorbirea lui Hristos cu Moise și Ilie, și plecarea lor cunoscându-se prin Duh, de apostoli, i-a părut rău lui Petru că proorocii vor să se ducă de la vederea lor. Ei doreau neîncetat acea dulce Slavă a lui Hristos, ca să se îndulcească de vederea cinstiților prooroci, și a luat îndrăzneală și a zis: *"Învățătorule, bine este ca noi să fim aici și să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie" (Luca 9,33).*

Pe când grăia Petru acestea, un nor luminos a umbrit pe apostoli, înconjurând vârful muntelui aceluia. Atunci apostolii mai mult s-au temut, că apropiindu-se de Hristos, au intrat și ei în nor și, într-acel ceas, s-a auzit glas din nor, zicând: *"Acesta este Fiul Meu cel iubit, în Care am binevoit; pe acesta ascultați-L" (Matei 17,5).* Datorită acestui glas, venind de sus, le-a pierit apostolilor toată puterea de spaimă aceea mare, și, temându-se mult, au căzut cu fețele la pământ. Deci, căzând ei, Slava Domnului s-a luat de la vederea lor. Iar Domnul, apropiindu-Se, S-a atins de ucenicii care zăceau la pământ, zicându-le: *"Sculăți-vă și nu vă temeți" (Matei 17,7).*

Ucenicii, ridicându-și ochii, n-au văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus Hristos, singur. Apoi, pogorându-se ei din munte, Domnul le-a poruncit lor să nu spună nimănui despre întâmplarea aceea, până ce, după primirea patimilor și a morții, El va învia, a treia zi, din mormânt. Deci, ei au tăcut și, în acele zile, n-au spus nimănui nimic, din cele ce văzuseră.

Pe scurt, la întrebarea, cu ce scop a săvârșit Domnul Schimbarea Lui la Față de pe Tabor, răspunsul Bisericii este acesta: Mântuitorul, știindu-se pe drumul spre Ierusalim, drumul spre patimă, cruce și moarte și cunoscând omeneasca slăbiciune a apostolilor Săi, n-a vrut să-Și lase ucenicii doborâți sub lovitură. Cu schimbarea

Lui la Față, Domnul a ridicat și a îmbărbătat inima lor, față de sminteala crucii, ce urma să fie. Umilirile oricât de adânci, ale patimilor și morții Mântuitorului, nu vor mai fi în stare să clatine, cu totul, credința unor oameni, care au cunoscut dumnezeirea ascunsă a Învățătorului lor. Patimile și moartea Mântuitorului nu mai sunt un sfârșit, ci dovezi că El s-a dat morții, de bună voie, pentru mântuirea lumii. În cântările ei Biserica își mărturisește, fără ocol, această înțelegere, zicând: *"În munte Te-ai schimbat la Față și, pe cât au cuprins ucenicii Tăi, Slava Ta, Hristoase Dumnezeule, au înțeles, că, dacă Te vor vedea răstignit, să cunoască patima Ta cea de bună voie și lumii să propovăduiască că Tu ești cu adevărat raza Tatălui"* (Condacul la 6 august).

Întru această zi, învățătura a Sfântului Clement, la Schimbarea la față a Domnului.

Ascultați fraților, să vă spun vouă puterea și mărirea acestei cinstite zile și ce fel de bunătați s-au arătat într-însa. Pentru că, în această zi, Domnul nostru Iisus Hristos Și-a descoperit Slava dumnezeirii Sale, ucenicilor Săi, arătându-ne că El stăpânește viii și morții.

Fiindcă multe minuni se făceau de El și nu credea în El neamul evreilor, cel cu inima de piatră. Că unii, adică, îl numeau pe El că este Ilie, iar alții Moise, iar alții Ieremia, sau că unul din cei de demult a înviat. Și ziceau că de ar fi fost Acesta Fiul lui Dumnezeu, apoi, n-ar fi stricat Legea lui Moise, pe care ei, de la Dumnezeu, au luat-o și n-ar fi călcat-o, că potrivit este Legii.

Și pentru aceasta ucenicii Lui se tulburau cu mintea și neînțelegerea era între dâșii și cărturari. Pentru aceasta, dar, de trebuință era să arate Slava dumnezeirii Sale înaintea ucenicilor, ca să nu se tulbure și ei, gândind deșertăciuni.

Și, luând împreună cu Sine pe Petru, pe Iacob și pe Ioan, i-a încredințat pe ei că este Fiul lui Dumnezeu. Că suindu-i pe aceștia pe un munte înalt, S-a schimbat la Față înaintea lor. Și a strălucit Fața Lui ca soarele, iar hainele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și, iată, li s-au arătat lor Moise și Ilie, vorbind cu Domnul. Însă, vorbeau de patima Lui, pe care avea să o pătimească la Ierusalim: unul, adică, vestea dinainte patima Lui, iar altul arăta că Hristos este Dătătorul de Lege și Împlinitorul Legii, de la Care luase, de demult, Legea, pe muntele Sinai, pe lespezi de piatră, scrise cu degetul Tatălui, adică prin Sfântul Duh. Pentru că, și înainte de Întrupare și după Întrupare, este Unul și Același, pe Care necunoscându-l iudeii cei fără de lege, ei înșiși călcând Legea, au judecat pe Dătătorul de Lege, ca să moară pe nedrept. Că n-a venit să strice Legea, ci să o împlinească.

Însă, iarăși, să întoarcem cuvântul nostru la ceea ce zice Evanghelia, care arată că apostolii, după ce au văzut Slava Lui cea dumnezeiască, au căzut cu fețele la pământ, neputând privi lumina Feței Lui. Și, îndată s-a făcut un glas din cer, zicând: *"Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit, pe Acesta să-L ascultați."* Iar, când s-a auzit glasul, Iisus s-a aflat singur.

Dar apostolii au tăcut și nimănui nimic n-au spus, întru acele zile, din cele ce văzuseră.

Și s-a arătat lor, nu cu totul desăvârșit, ci pe cât puteau să vadă ei, cu ochii cei trupești, fiindcă Îi era milă de dânșii, și-i păzea, totodată, ca nu cumva, împreună cu vederea, să-și piardă și viața. Și, vestindu-le lor Învierea, pentru aceasta, pe Moise, din morți, l-a adus de față, iar pe Ilie, din cei vii, arătând că El este judecătorul viilor și al morților și că pe toți îi va învia. Că vor ieși, zice, cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții, iar cei ce au făcut rele, întru învierea judecății. Deci, dacă morții nu vor învia, atunci, nici Hristos n-a înviat. Iar, dacă Hristos n-a înviat, deșartă este credința noastră și în zadar este și propovăduirea noastră.

Acestea auzindu-le, fraților, să ne sculăm ca din somn, din groapa lenevirii și să ne sânguim a păzi poruncile lui Dumnezeu și a-I plăcea Lui, prin fapte bune, adică prin pocăință și prin rugăciuni, cu lacrimi, cu milostenii, cu dragoste și smerenie. Pentru că, prin milostenie și prin credință se curățesc păcatele, iar dragostea și smerenia, mai întâi, pururea ne ridică pe noi și ne apropie de Dumnezeu, iar, în al doilea rând, ne întăresc și ne desăvârșesc.

Să ne iubim unul pe altul, precum și Hristos ne-a iubit pe noi și S-a dat pe Sine pentru noi și pentru a noastră mântuire. Gol pe Cruce pironit a fost, pentru ca, pe noi, să ne îmbrace în haina nestricăciunii. Și a flămânzit și a însetat, pentru ca, pe noi, să ne sature hrana cea veșnică și să ne adape cu apa nemuririi. Așa și noi să facem, pe cei flămânzi să-i hrănim, pe cei însetați să-i adăpăm, pe cei goi să-i îmbrăcăm. Pentru că, zice, dacă ați făcut unora din aceștia, Mie Mi-ați făcut.

Deci, fiindcă vremea este scurtă, să ne sânguim să aflăm gata, mai înainte de ziua morții, pentru ca, nu fără de veste venind El, să ne afle pe noi în răutate, fără de pocăință, căci, atunci, va răpi, ca un leu, sufletele noastre. Iar, în iad, zice, nu este pocăință, nici mărturisire, nu este cu putință nici a face milostenie, fiindcă acestea nu se mai pot face, acolo, și candelile noastre se vor stinge, căci sunt fără de undelemn. Păziți-vă, pentru ca să nu se îngreueze inimile voastre. Și, iarăși, privegheați și vă rugați, că nu știți ziua, nici ceasul. Și știți cine este credincioasă și

înțeleaptă slugă și, iarăși, fericit este slujitorul, pe care venind Domnul, îl va afla făcând așa.

Pentru aceasta, să ne sânguim mai înainte de ziua morții, ca să ne aflăm gata și să câștigăm locurile celor milostivi și mântuiți, ca și către noi să zică Domnul: "Bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincios, peste multe te voi pune. Intră intru bucuria Domnului tău." A căruia este slava, acum și puru-rea și în vecii vecilor! Amin.

Cuvânt la Schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Hristos, al prea cuviosului și de Dumnezeu purtătorului, părintelui nostru Efrem Sirul

"A strălucit Fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina" (Matei 17,2). Astfel El a arătat că, din tot trupul Lui, izvora Slava dumnezeirii Lui și, din toate măduarele Lui, a strălucit Lumina Lui. Că nu a strălucit trupul Lui, ca al lui Moise, dinafară, ci dintr-Însul izvora Slava dumnezeirii Lui. Și nu le-a arătat tot adâncul Slavei Lui, ci cât a îngăduit măsura luminii ochilor lor.

Și, deci, vedeau proorocii pe apostoli și apostolii pe prooroci. S-au văzut acolo unii pe alții, începătorii Legii vechi pe începătorii Legii celei noi. A văzut Moise cel Sfânt pe Simon cel sfințit. A văzut iconomul Tatălui, Moise, pe episcopul lui Dumnezeu, Petru. A văzut feciorelnicul Legii vechi, pe feciorelnicul celei noi; Ilie pe Ioan, cel ce s-a suit în car de foc, pe acela ce a căzut pe pieptul cel de văpaie. Și s-a făcut muntele, ca o biserică. Și a unit, într-o Sine, Iisus amândouă Testamentele, pe care le-a primit Biserica. Ne-a făcut pe noi să cunoaștem că El este Dătătorul amândurora. Un Testament a primit Tainele Lui, iar celălalt a arătat slava lucrurilor Lui.

Și, în acest fel, a fost cuvântul vorbirii cu Moise și cu Ilie. Că vorbirea aceasta cu Iisus, cu adevărat, așa a fost. Îi mulțumeau, adică, că profeția lor s-a împlinit, ca și profeția tuturor profeților, prin venirea Lui. Închinăciune Îi aduceau Lui, pentru mântuirea pe care a făcut-o El în lume neamului omenesc. Că taina pe care ei au zugrăvit-o, El cu fapta a împlinit-o. Și, a pricinuit bucurie proorocilor și apostolilor, prin suirea Lui pe munte. S-au bucurat proorocii, văzând înomenirea Cuvântului, s-au bucurat apostolii, văzând dumnezeierea lui Iisus și, mai ales, Slava dumnezeirii Lui.

Că zice Hristos către Petru: O, Simone, de ce spui, să rămânem aici? Dar, atun-ci, cuvintele proorocilor, cine le va împlini? Graiurile propovăduitorilor, cine le va pecetlui? Tainele dreptilor, cine le va săvârși? Dacă aici vom rămâne atunci

proorocirea: "Străpuns-au mâinile Mele și picioarele Mele", cu cine se va îm-plini? Apoi, "împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorții", cui se vor potrivi? Și, iarăși: "Dat-au spre mâncarea Mea, fiere și, spre setea Mea M-au adăpat cu oțet", cui se vor întâmpla? Apoi, "Întru cei morți, slobod" cine îl va adevăra? Deci, de vom rămâne aici, înscrisul lui Adam, cine-l va rupe? Datoria lui, cine o va plăti? Îmbrăcămintea slavei, cine i-o va da lui înapoi?

Dacă vom rămâne aici, atunci toate cele ce am zis, cum se vor face? Biserica cum se va zidi? Cheile Împărăției Cerurilor, cum le vei lua de la Mine? Pe cine vei lega? Pe cine vei dezlega? Dacă aicea vom rămâne, toate cuvintele grăite de prooroci vor fi deșarte.

Ai zis, iarăși: să facem trei colibe. Simon a fost trimis să zidească Biserică în lume, dar el să stea să facă trei colibe în munte? Că, încă omenește, lua aminte la Hristos și, că și pe Moise și pe Ilie, așa îl socotea, pe El, Petru. Și, îndată, i-a arătat că nu are trebuință de coliba lui. Că Domnul este Acela care a făcut părinților lui cort și nor în pustie.

Că, încă grăind El, iară, un nor luminos i-a umbrit pe dânșii. Vezi, acum, Simone, colibe fără de osteneală, care opresc arșița și nu au întuneric, cort care strălucește și luminează. Și ucenicii, minunându-se, iată, glas s-a auzit din nor, de la Tatăl Însuși, zicând: *"Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Care bine am voit, pe Acesta să-L ascultați!"* Împreună cu glasul Tatălui, Moise s-a întors la locul său, Ilie s-a dus în țara lui și apostolii cu fața la pământ au căzut și Iisus a rămas singur. Că glasul acela, numai în El singur s-a împlinit. Au fugit proorocii și pe ucenici i-a învățat Tatăl că s-a împlinit iconomia lui Moise, că, de aici încolo, pe Fiul să-L asculte. Acela, ca un rob, a grăit cele ce i s-au poruncit. Acesta, ca un Stăpân și Dătător de Lege, a poruncit cele ce a voit.

Ca și pe ucenici, pentru aceasta i-a suit pe munte, ca să audă, de la Tatăl, cine este El și al Cui Fiu este. De vreme ce, când i-a întrebat pe ei: "Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului," i-au răspuns Lui: "Unii zic, Ilie, alții, Ieremia sau unul din prooroci." Pentru aceasta i-a suit pe ei pe munte și le-a arătat lor, că nu este Ilie, ci Dumnezeuul lui Ilie; nici Ieremia, ci Cel ce a sfințit pe Ieremia, din pântecele maicii sale; nici unul din prooroci, ci Domnul proorocilor, pentru că ceea ce a descoperit Tatăl, lui Petru, credința aceasta s-o mărturisească și ceilalți, și cu fapta și cu graiurile. Deci, i-a suit pe ei pe munte și le-a arătat lor Slava Lui, mai înainte de necinstirea Lui, și Puterea Lui, mai înainte de Patima Lui, că, după ce va fi prins și va fi răstignit de iudei, să afle că, nu pentru neputință, a fost răstignit, ci că El, pe Sine Însuși, S-a dat, de bunăvoie, pentru mântuirea lumii.

I-a suit pe ei pe munte și Le-a arătat lor Slava dumnezeirii Sale, mai înainte de Învierea Sa. Pentru că, după ce, din morți, va învia, în Slava firii dumnezeirii Sale, să cunoască că nu asemenea unei răpiri, a luat Slavă dumnezeiască, ci era slava Lui, de mai înainte de veci, împreună cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, precum a zis, când mergea spre patima cea de bunăvoie: "Părinte, proslăvește-Mă cu Slava pe care o aveam la Tine, mai înainte de a fi lumea."

Deci, pe Slava aceasta, a dumnezeirii Sale, care era nearătată și ascunsă prin întruparea Sa, pe aceasta a arătat-o apostolilor pe munte, iar pe Tatăl Îl avea împreună, glăsuind și zicând: "Acesta este Fiul Meu cel iubit."